

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 26. Antonii Felicis Zondadarii Cardinalis extrema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

Ecclesiæ Canonicus, qui in hæc verba: Machab. II. c. 15. v. 12. *Erat huiusmodi visus: Onjam, qui fuerat summus Sacerdos, Virum bonum & benignum verecundum visu, modestum moribus & eloquio decorum &c.* Sermonem suum partitus ostendit, hunc Cardinalem I. præclarum bonitatis & Evangelicæ humilitatis exemplum exstitisse in medio maximarum dignitatum, quibus in Ecclesia fulsit. II. Consummatam fuisse normam Zeli & Apostolicæ sollicitudinis in gravissimis ministeriis, quæ propter Religionem obibat: Zelus vere Episcopalis indidit ardorem omnes explendi partes, quas suæ Ecclesiæ particulari debebat, ejus quoque Zelus universalis ipsum adegit, ut suas curas in universam Ecclesiam extenderet, & ejus Zelus potentissimus ipsum adjuvit, ut cuncta potenter & feliciter exequeretur &c.

§. XXVI.

Antonii Felicis Zondadarii Cardinalis extrema.

Vitam ac lucem Antonio Felici Zondadario Senensis dedit Civitas anno prioris sæculi sexagesimo quinto die decima tertia Decembris. Habuit is

N n 3 Pat-

Sæc. XVIII.

A. C. 1737

Patrem Ananiam, & Matrem Agnetam Chisiam Alexandri VII. Pape Neptin Nobilissima ejus Familia, que pluribus abhinc sæculis, opibus, præclarisque fulget affinitatibus, longè maximum accepit incrementum ex ipsius Antonii meritis. Prima illustrium Parentum cura erat, ut hunc Filium suum, in quo haud obscura excellens animi & ad sapientiam apti ingenii signaprehenderant, in Christianæ pietatis officiis, & primis studiorum rudimentis gnaviter instituerent: Igitur his fundamentis tam solide positis, ex consilio Amicorum imberbis adhuc Romam mittitur, curæ ac disciplinæ Avunculi sui Fleurii Cardinalis Chisii committitur. Eo promovente severiores hausit scientias, Philosophiam, Theologiam, & Jurisprudentiæ præcepta. Dignus itaque præ aliis visus est, ut ejus Avunculus Abbatiam S. Lanfranci eidem cederet, & Innocentius XII. illum inter Præsules Romanæ Curie referret, nec non Congregationi Fabricæ Vaticanæ aggregaret, ac demum Bononiensem nominaret Pro-Legatum. Inde Antonius in Congregationem Sacræ Consultationis translatus inter Præsules ibi adscribebatur, qui *Ponentes* eo in Tribunali vocantur. Demum vero Avunculanæ Urbis Gubernator renunciavit.

tus est. His muneribus cum summa Sæc. XVIII.
 integritate perfunctus, ad clariora Apo- A. C. 1737.
 stolicæ fedis officia a Pontifice vocaba-
 tur, præprimis ergo Archiepiscopus
 Damascenus dicitur, ac Nuntius Apo-
 stolicus eligitur, ut Romam venientem
 Joannis III. Sobieskii Poloniæ Regis
 viduam Mariam Casimiram Ludovi-
 cam in finibus status Pontificii officio-
 sa salutatione exciperet. Tunc enim-
 vero Pontificiam Majestatem Regiæ
 Hospitis obsequio mirifice attempera-
 bat. Paulopost Hispana Nuntiatura
 Virum reposcebat, in quo fides sum-
 ma cum comprobata rerum publicarum
 experientia, & Principum animos re-
 conciliandi dexteritate una concurre-
 ret: hinc non in alium, quam in Zon-
 dadium Clemens XI. oculos & con-
 silia conjecit, cui etiam negotium de-
 dit, ut Philippum V. Hispaniarum Re-
 gem ad pacem cum Josepho I. Impera-
 tore ineundam inclinare niteretur. Er-
 go anno hujus Sæculi secundo, cum
 honorifico comitatu instructam navim
 conscendit, secundisque primo ventis
 in altum procurrit, ast repente in na-
 vis exitium conjurans furentium Au-
 strorum violentia exiguam Antonio fa-
 lutis fiduciam reliquit, quippe navi-
 gium per plures horas lancipiti pror-
 fus fide ab anchoris pendens fluctua-
 bat,

Sæc. XVIII. bat, tandem vero ventis aliquantulum
 A. C. 1737. secura pace compositis, velorum re-
 morumque connisu Nuntius periculum
 eluctatus, Calaris Portum attigit, &
 navigatione feliciter promota Madritum
 pervenit. Ibidem obtenta mox alle-
 quii copia a Philippo V. Rege omnibus
 singularis benevolentiae signis excipi-
 tur, illumque etiam in castris sequitur.
 Adstitit quoque Regi illa ipsa die, qua
 apud Nuceriam in agro Mantuano pug-
 natum est. Regem præterea comita-
 batur tribus sequentibus annis, quibus
 in Extremadura aliisque Hispaniae Pro-
 vinciiis bellum gerebatur. Cum autem
 Antonius in rei summa parum profice-
 re posset, Romam reversus est; post-
 quam vero anno Christi millesimo septu-
 tingentesimo sexto Franciscus Aquavi-
 va ad Purpuram promotus erat, eidem
 in munere Nuntii Ordinarii Regnorum
 Hispaniae suffectus est. Ubi per inte-
 grum biennium & amplius Regis gra-
 tia ac singularis favor prorsus inviola-
 tus steterat: interfuit quoque omnibus
 eo tempore institutis solemnitatibus,
 liberum insuper, quandocunque pla-
 cuit, habuit accessum ad Regem, nil-
 que fortunæ tam propitiæ deesse vide-
 batur, quam felicitatis constantia. Cum
 enim ob jus succedendi in Hispaniæ
 Monarchiam, adhuc bellum serveret, Pon-

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

Pontifex, ut a Germano milite vehementer pressus graviores belli calamitates a ditione Ecclesiastica amoveret, inscio Hispano fœdus cum Josepho I. Imperatore iniit hancque legem adiecit, ut sedes Apostolica Carolum III. Hispaniæ Regem agnosceret. Inde ergo orta erat Hispani Regis aversio a Pontificis Nuntio. Enimvero Clemens initi hujus consilii rationes æquitatemque anno hujus sæculi nono die decima quarta Octobris in Consistorio Purpuratorum Collegio aperuit, habitaque oratione, in qua Caroli III obsequio filiali in sacram sedem amplissime de prædicato hæc addidit: *Idcirco quemadmodum illum Hispaniarum Regis Catholici titulo nuncupare constituimus, ita ei, quoad ditiones, quas tenet, seu forsan ipsum de cetero tenere contigerit, jurium illi annexorum usum minime in posterum denegabimus. Ut tamen hæc omnia rite ac recte, & sine alterius cujusquam injuria, aut præjudicio a Nobis peragi notum sit, scire vos volumus, nos hac in re normam omnino sequi Constitutionis sel. rec. Clementis Papæ V. Prædecessoris nostri in Concilio Viennensi editæ, qua cautum fuit, quod si quem summus Pontifex sub titulo cujuslibet dignitatis ex certa scientia, verbo, constitutione, vel literis nominet, honoret, seu quovis alio modo tractet, per hoc in dignitate*

N n 5

nitate

Sæc. XVIII. *nitate illa ipsum approbare non intelligatur.*
A. C. 1737. *aut quidquam ei tribuere novi juris. Hanc*
 itaque Constitutionem, quam ut probe no-
 stis, non absimilium contentionum occu-
 ne, etiam rec. mem. Pius II. Joanni
 XXII. & Sixtus IV. Romani Pontificis
 pariter Prædecessores nostri approbavit,
 & innovarunt, nos eorundem Prædecesso-
 rum nostrorum exemplis adducti, illis
 expresse inhærentes, similiter approbavimus
 & innovamus; ut ita non minus quæ
 que nostra, quam aliena, ac præsertim an-
 torum de Hispanica successione controver-
 tium, quæ vere nullatenus cognovimus,
 aut discussimus jura, æqualiter salva, &
 illæsa remaneant: Nos vero nec ad dex-
 tram, neque ad sinistram declinantes, ad
 quem semper secuti fuimus, Apostolica se-
 dis more minime recedemus.

Quamprimum hunc pacis tracta-
 tum Nuntius Philippo jussu Pontificis
 manifestaverat, mox tota Regiæ in-
 dignationis moles in ejus cervicem in-
 cubuit, hic quidem, ut iratum Regem
 placaret, validas rationes, & extre-
 mam, quæ Cæsarem ad id compulset,
 necessitatem exposuit, & pro eximia
 sua prudentia nullam plane viam inter-
 tatam reliquit, ut Regem de perpetua
 ac immobili Pontificis in eum affectu cer-
 tiorem redderet, & luculenter demon-
 straret.

straret, Pontificem omnibus auxiliis Sæc. XVIII.
 destitutum, a cunctis derelictum, a A. C. 1737.

Germanis undique cinctum oppressum-
 que, ac resistendo imparem ultimum
 suæ ditionis excidium, non alia via,
 quam inîtæ pacis necessitate effugere
 potuisse &c. Hanc ipsam agendi ratio-
 nem insuper vindicabat datis literis ad
 Amelotum Franciæ Regis Oratorem,
 nec non ad Medinæ-Sidonix Ducem,
 & Principem Ursiniam, quæ tum ma-
 ximam in rebus publicis partem habe-
 bat: Ast incassum omnia, & ut verbo
 dicam, Nuntius primo Aula excedere,
 & paulo post Regio decreto intra qua-
 tuor ac viginti horarum spatium Ma-
 drito, & denique toto Regno abire ju-
 betur: Clauditur Nuntiaturæ Curia,
 auferuntur omnia Nuntii scripta, Re-
 gisque mandatum die decima Aprilis
 executioni datur: Et quidem hoc
 modo submittebatur Regius currus, in
 quo ad Nuntii sinistram Caspar Giron-
 arcis Præfectus, & retro Abbas Zon-
 dadarius Nuntii Frater sedebant: no-
 bilioribus Famulis in alia Rheda se-
 quentibus; inferiores demum postæ
 curribus vehebantur, quos viginti præ-
 toriani milites utrinque stipabant, &
 Baionam usque ad Franciæ fines comi-
 tabantur: Ita Vir vitæ integritate, &
 innocentia tutus, inter infiniti prope-
 modum

Sæc. XVIII. modum populi & sibilos & lamenta
 A.C. 1737. prout varii erant affectus, Hispaniam
 reliquit, qui nullam aliam culpam in
 se agnoscebat, præter temporis factu-
 rumque iniquitatem.

Porro Avenionem delatus, a Cle-
 mente XI. ut sibi in hac legatione pla-
 ne satisfactum luculenter testaretur,
 Sacra Purpura decoratus est, pluri-
 busque etiam Congregationibus adlec-
 ptus residuos vitæ dies Romæ transe-
 git, nunquam otiosus, sed semper ad
 Ecclesiæ obsequia intentus. Interfuit
 quoque comitiis Innocentii XIII. Bene-
 dicti XIII & Clementis XII. qui omnes
 Pontifices in gravissimis negotiis ab ore
 & consilio hujus Cardinalis pendebant.
 Tandem vero, ut a laboribus Romane
 Curie aliquantulum refici posset, pro
 more suo Senas petiit, ubi tamen Menie
 Octobri in lethalem incidit morbum,
 quo usque ad vigesimam tertiam No-
 vembris diem protracto confectus obiit,
 annos natus septuaginta, sepultus Senis
 in Ecclesia S. Georgii, quam ipsemet
 magno sumptu vivens exornaverat.

§. XXVII.

*Septem Præsules a Clemente XII
 Papa Cardinalium Collegio ad-
 scripti.*